

Vernieuwende held: Floor Evers

Sietske Waslander

Didactiefonline, september 2017

Het onderwijs heeft veel helden, maar slechts een paar worden zo bekend dat ze ook worden herinnerd. Zelfs in hun eigen tijd raken helden vaak al in de vergetelheid. Floor Evers (1896-1974) is zo'n vergeten held. In de jaren dertig werd hij een Eindhovense beroemdheid, in de jaren daarna werd hij ook landelijk bekend. Evers had krijt aan de vingers, was schoolhoofd, ontwikkelde zeer vernieuwende lesmethoden, gaf lezingen, schreef artikelen en werkte intensief samen met onderzoekers. Hij werd geïnspireerd door Neêrlands eerste hoogleraar pedagogiek, Philip Kohnstamm, die op zijn beurt veel van Evers' weerbarstige praktijkervaringen leerde.

Wie de geschriften van Evers uit de jaren dertig leest, krijgt onherroepelijk een déjà vu. Voor zijn eigen school schreef hij een vernieuwingsplan met zeven punten. Al die punten zijn tachtig jaar later nog verbluffend actueel. Ze gaan over ouderbetrokkenheid, teamontwikkeling en het doorbreken van het jaarklassensysteem. Tegenwoordig zouden we het plan waarschijnlijk topzwaar van ambitie noemen. Maar in de jaren dertig was het baanbrekend en grensverleggend. Evers was een vernieuwer pur sang, met alles wat daar aan bevlogenheid, overtuiging, visie, teleurstellingen, frustraties en strijd bij hoort.

Strijd was er zeker. Evers kreeg van het schoolbestuur de opdracht om te vernieuwen. Klein detail: er was al een hoofd der school, en het verzet onder leerkrachten en ouders was veel groter dan het bestuur had voorzien. Het leidde ertoe dat in hetzelfde monumentale pand feitelijk twee scholen functioneerden. In het ene deel van het gebouw zat een zeer traditionele school, onder leiding van het ene hoofd, met de helft van de leerkrachten en leerlingen. In het andere deel zat, met de andere helft, een vernieuwingsschool, onder leiding van Floor Evers.

Evers kon niet zomaar doen wat hij wilde; daar was een koninklijk besluit voor nodig. Na drie jaar strijd kwam de toestemming. Zijn voorganger vertrok en de school werd herenigd. Toen er geen wetten meer in de weg stonden, begonnen de praktische bezwaren pas goed. Evers bleef zoeken naar de beste oplossingen, en werd beticht van wispelturigheid. Het werd een proces van twee stappen vooruit, één stap achteruit, en af en toe één stap vooruit, twee stappen achteruit. Dankzij visie, overtuiging, deskundigheid en doorzettingsvermogen slaagde Floor Evers erin vernieuwend te zijn. Dat maakt hem een onderwijsheld. Vernieuwers hebben helden en inspiratie nodig. Floor Evers verdient het dat voor velen te zijn.